

Рушник вишиваний на щастя бала

ПОГОЖИМ і теплим видався серпень 45-го, перший післявоєнний мирний серпень. Повсюдно ще виднілись сліди страшного лихоліття — згарища, руїни... Та як крізь попіл пробивається зелена поросль, так піднімалась до життя країна. Відкривались знову школи і в нашому районі, і поспішали на роботу на захід молоді вчителі.

Сталося так, що в цьому гомінкому юному потоці були тридцять випускниць Новгород-Сіверського педагогічного училища, що на Чернігівщині. Серед них і Ніна Антонівна Ходік (вона стала згодом Дядечко), Марія Юхимівна Шарай (Данічкіна), Тетяна Пилипівна Курганська (Андрієвська). Назавжди пов'язавши свою долю з Поліссям, сьогодні вони — ветерани педагогічної справи, шановані жінки, берегині своїх домашніх вогнищ.

І ще три нерозлучні красуні-подружки — Паша, Марія і Тоня — їхали разом з однокурсницями. Дружили дівчата в школі, близькими були і в училищі. І ось мчить їх потяг у далекий невідомий край.

18 серпня вони ще були в дорозі, а 19-го — у Володимирці. Паша і Тоня залишилися тут, а Марія злипилась у Каноничах — туди привіз її на парі вороних сільський голова Гнат Бурма.

Пам'ять Марії Самойлівни так чітко відтворює подробиці тих перших днів, проведених у цьому селі, ніби й не злинули ні зими й осені, ні вітри-буревії.

...БУВ якраз Спас. При-

сною-рікою, відчуті пахощі розквітлих акацій, — вже лише як гості?

Та сталося саме так. Не засиділись красуні у дівках. Невдовзі Паша Петрівна Галич поміняла дівоче приз-

її в далеку дорогу. Простенький, вишитий гладдю червоними і чорними нитками, він, мов оберіг, зігрівав дівчачину душу на чужині. І слова у віночку "Доброго ранку" були ніби привітом з

заслуженому відпочинку. Та на полиці в її кімнати рівними стосиками стоять підручники, зошити, записники, чернетки віршів. Захоплення поезією — друге покликання вчительки. Через усі ці літа пронесла вона любов до поетичного слова.

Пише в основному для дітей — віршики, загадки. Та є і поезія, покладена на музику, є і громадянська лірика, бо болять цій неспокійній жінці і болі Чорнобиля, і поліської природи. Хвилюють і суто людські проблеми.

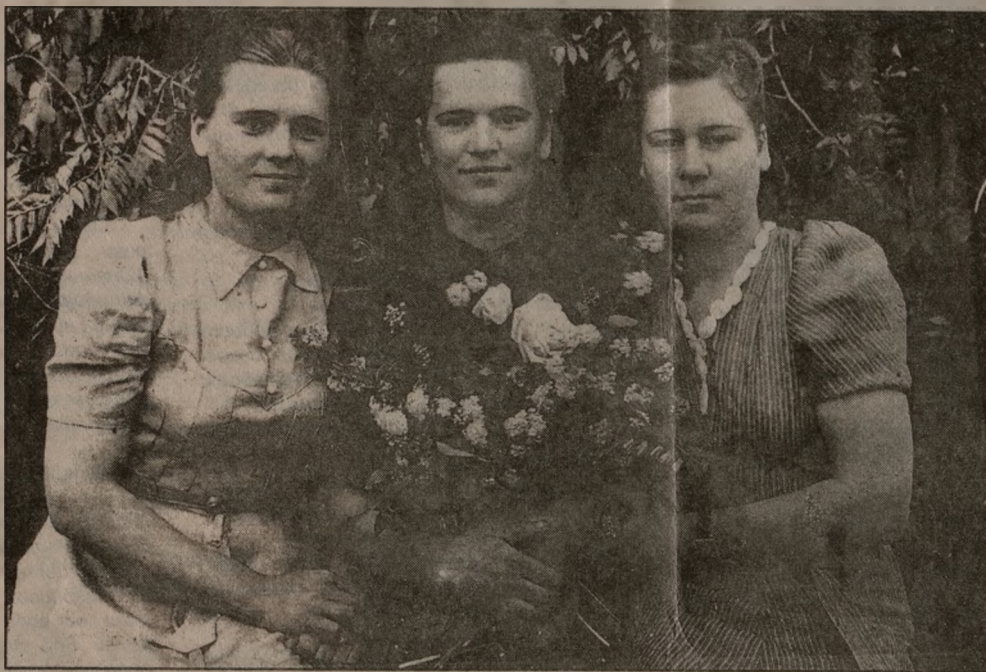
ЛІТА на зиму повернули. Стало підводити здоров'я, та Марія Самойлівна залишається людиною з активною життєвою позицією, тож її думки, її переживання знову і знову лягають на папір рівними рядочками.

— Нехай буде, — каже Марія Самойлівна. — Може, хтось колись і почитає.

Почитає. Звичайно, почитає. Адже нічого в житті не минає безслідно: ні спогад дитинства, ні мамин рушник, ні віршований рядок, писаний серцем...

Дивляться на нас із фотографії молоді, вродливі дівчата Паша ГАЛИЧ, Марія ЗОЗУЛЯ, Антоніна КОНОШЕНКО. А на звороті знімка напис: "Нехай залишиться навіки пам'ятним цей день". І дата -- 25 травня 1947 року...

вітна господиня її квартири з донькою Катрусєю почагували гостю посвяченими яблуками, смачним-пресмачним борщем та пшоняною кашею. Відпочивши, Марія почала знайомитись із селом, а першого вересня переступила поріг школи, і почалися з того дня її вчительські будні.

Чи думали тоді молоді чернігівчанки, що далеко від дому знайдуть свою долю-щастя, що залишаться тут назавжди і приїздитимуть помилуватися чарівною Де-

вище на Симонець, перемелася в Рівне Антоніна Петрівна Коношенко стала Волочнюк працювала у Володимирці, потім в Антонівці. На жаль, обох уже немає в живих.

Третя подружка, Марія Самойлівна Зозуля, покохала гарного парубка з Володимирця Андрія Муху і перебралася в райцентр. І де б не була, разом з нею мандрував материнський рушник, який Уляна Прохорівна дала дочці, збираючи

сонячного краю. Щоразу здається, ніби сама мама вітає її і бажає вдалого дня.

Згодом став рушник родинною реліквією, дорогою і пам'ятною. Бо був свідком всього життя Марії Самойлівни, що пройшло на виду у людей. Скромно прожила вона і чесно, віддавши школі сорок неспокійних творчих літ. Гарних двох дочок виховала, пишається талановитими онуками.

Більше десяти літ уже на